

ת"פ 21397/08/21 - מדינת ישראל נגד יוסף חיים אלישע

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21397-08-21 מדינת ישראל נ' אלישע
תיק חיצוני: 575278/2020

בפני המאשימה כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד בת אל שרעבי ויטלזון תביעות ירושלים

נגד הנאשם

יוסף חיים אלישע
ע"י ב"כ עו"ד יניב אלון מטעם הסניגוריה הציבורית

החלטה

1. לפני מספר טענות שהעלה הסניגור במסגרת דיון מקדמי וביניהן: היות המעשים המיוחסים לנאשם "זוטי דברים"; העמדת הנאשם לדין בנסיבותיו מהוות פגם או פסול בכתב האישום, ולחילופין, מצדיקה קבלתה של "הגנה מן הצדק". זאת בהתבסס על טענות הנוגעות להגשת כתב האישום בניגוד להנחיית פרקליט המדינה 5.14 שכותרתה "הפרת תנאי ערובה בידי נאשם או חשוד המשוחרר בערובה ו/או בידי ערב" (**ההנחיה**); לשיהוי בהגשת כתב האישום; טענות הנוגעות לאי מתן משקל מספיק לנסיבותיו של הנאשם שהוא מתמודד נפש שכבר תלויים ועומדים נגדו צווי טיפול ואשפוז ונסיבות ביצוע העבירה המגיעות כדי "זוטי דברים".

רקע

2. ביום 9.8.2021 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע שתי עבירות: **הפרעה לשוטרי**, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (**חוק העונשין**), והפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 25.8.2020 החליט בית המשפט לתעבורה בירושלים לשחרר את הנאשם בתנאים מגבילים, במסגרתם נותר במעצר בית מלא, למעט מתן אפשרות ליציאה לעבודה, לדיונים או בנסיבות מתואמות בין ב"כ הצדדים. עוד עולה מכתב האישום, כי ביום 6.9.2020 בשעה 03:49 לפנות בוקר, התקשר הנאשם למוקד 100 ואמר למוקדן: "חטפו אותי". בעקבות השיחה אותר הנאשם ע"י כוח משטרה מחוץ לכתובת מעצר הבית כעבור מספר דקות.

טענות הצדדים

3. הפניתי לעיל בפתיח לטענות הסניגור. המאשימה סבורה כי דין הטענות להידחות. אשר לטענת "זוטי הדברים", נטען כי על-מנת שבית המשפט יוכל לשקול טענה זו, על הנאשם להודות במיוחס לו או שלא לחלוק על העובדות. מעבר לכך נטען לגופם של דברים, כי נסיבות המקרה אינן מהוות "זוטי דברים". אשר לטענת השיהוי נטען, כי כתב האישום הוגש בתוך 11 חודשים מעת התרחשות האירוע, ואין מדובר במעשה החורג ממשך

טיפול התביעה עד להגשת כתב האישום, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202 הנושאת שם זה. יצוין בהקשר זה, כי הסניגור לא חלק על כך שכתב האישום הוגש בתוך התקופה המותרת, אך טען כי בנסיבות העניין, שיקול דעת התביעה הופעל באופן בלתי סביר ומשתהה. מעבר לכך נטען, כי בית המשפט אינו מוסמך להחליף את שיקול דעת התביעה, אשר לה שיקול הדעת הבלעדי להחליט אם להעמיד לדין אדם או להימנע מכך.

4. יצוין, כי הוסכם על הצדדים כי ההחלטה תינתן על-סמך טיעוניהם בעל-פה ובכתב ועל סמך תיק החקירה שנמסר לי.

דין והכרעה

5. תחילה יאמר, כי נדמה שהסניגור עירב בטענותיו מין שאינו במינו. כוונתי לכך שטענת "זוטי דברים" איננה טענה מקדמית, אלא טענת הגנה המופיעה בחלק המקדמי של חוק העונשין בסעיף 34"ז. בהינתן הסכמת הצדדים למכלול הראיות, ניתן לדון בטענה ולהכריע בה, ואם תתקבל, יש לזכות את הנאשם [ר': ע"פ 807/99 מ"י נ' עזיזיאן (מיום 8.2.2019)]. זאת, להבדיל מיתר טענותיו של הנאשם שהן בגדר טענות מקדמיות. הטענות המקדמיות להן טען הסניגור, דהיינו, "פגם או פסול בכתב האישום" או "הגנה מן הצדק", מופיעות בסעיף 149(3) ו-10 (בהתאמה) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (**החסד"פ**). קבלת טענה מקדמית, בניגוד לטענת הגנה, תוצאתה תיקון כתב האישום או ביטולו (ר' סעיף 150 סיפא לחסד"פ). בהקשר זה יאמר, כי בית המשפט העליון, גם בפסיקתו העדכנית, לא ביטל את ההלכה, לפיה טענות בעלות אופי מינהלי ביחס לשיקול דעת המאשימה בהעמדה לדין, ניתנות לבירור בעיקר על-ידי הערכאה הדיונית המבררת, הגם שהכלל הוא אי התערבות בשיקול דעת זה, אלא במקרים חריגים שבהם נפל פגם קיצוני בשיקול דעת התביעה [ר': בג"ץ 1738/22 שרמן נ' מ"י (מיום 27.4.2022) בפסקה 8; בג"ץ 1516/05 פלוני נ' מ"י (מיום 27.11.2018) בפסקה 5].

6. ולגופן של טענות, הגעתי לכלל מסקנה, כי יש מקום לקבל את טענות הסניגור במישור של "זוטי דברים", שמובילים גם למסקנה, כי לנאשם אף עומדת הגנה של "הגנה מן הצדק" בנסיבות המקרה. לכן סברתי שיש לזכות את הנאשם מן המיוחס לו.

7. **ראשית**, אין מניעה שאדון בטענה, לאחר שהצדדים הסכימו כי התשתית הראייתית המשותפת היא תיק החקירה שהוגש לי בהסכמה ולא התעוררה כל מחלוקת ביחס אליה.

8. **שנית**, המדינה לא חלקה על כך שתנאי השחרור של הנאשם כללו היתר יציאה לעבודה החל מהשעה 05:00 לפנות בוקר (במאפיינה), וכי הוא נתפס, כעולה מכתב האישום, בשעה 03:49 לפנות בוקר. מדובר בפער זמנים קטן. בנוסף, המדינה לא חלקה על טענת הסניגור (שגובתה גם ברישום הפלילי של הנאשם המצוי בתיק החקירה), כי הנאשם הוא מתמודד נפש שלפחות הליך אחד בעניינו הסתיים בצו טיפול מרפאתי ביום 8.7.2019 (פחות משנה ממועד ביצוע העבירות לפניו). אם לא די בכך, מעשהו של הנאשם לכשעצמו תמוה ומוזר בלשון

המעטה, שעה שהתקשר למשטרה, אמר "חטפו אותי" וניתק. מעשה זה מתאים להתנהגות של נער חסר שיקול דעת ולא לזה של בוגר כבן 20 שנה ומחצה בעת ביצוע האירוע. לא רק זאת, אלא שלמקרא הודעת הנאשם עולה, כי הנאשם - לעתים מכחיש, לעתים שותק, ולעתים תשובותיו אינן נהירות כלל, שהוא משיב באופן חוזר ונשנה שהיה בדרכו לעבודה, באופן שאינו תואם את השאלות שנשאל ואת הסיטואציה בכללותה. לכך יש להוסיף את העובדה כי הנאשם נמצא דקות ספורות לאחר אותה שיחה בסמיכות למקום מעצר הבית יחד עם חברו שמואל, **כשהוא יחף ללא נעליים** (דו"ח פעולה של אור בהדורי). אין חולק כי הוזעקו שתי ניידות לצורך איתור הנאשם, אך גם אין חולק כי הנאשם נמצא זמן קצר לאחר השיחה ועוכב לתחנה ללא אירועים חריגים.

9. סעיף 34"ז לחוק העונשין קובע, כי **"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך"**. סברתי, שמכלול הנסיבות עליהן עמדתי לעיל, מלמד כי מדובר במעשה "קל ערך" שלא הצדיק לכתחילה את העמדתו לדין של הנאשם, על הקצאת המשאבים הכרוכה בכך, לרבות הקצאת משאבים אפשרית בסבירות גבוהה, לקביעת כשירותו ואחריותו של הנאשם לעמוד לדין על רקע מצבו הנפשי, שהיה ידוע למאשימה בעת הגשת כתב האישום. להלן אפרט את הטעמים:

א. בעת הגשת כתב האישום היו ידועות למאשימה העובדות הנוגעות למצבו הנפשי של הנאשם (קיומם של צווי אשפוז וצו טיפול מרפאתי); מחומר החקירה ניתן היה להבין שהודעת הנאשם אינה "סטנדרטית" וכי תשובותיו אינן ענייניות; הנאשם נתפס כשהוא יחף, סוגיה שלא הובררה כל צרכה, ובוודאי שאינה מחזקת את הרושם כי הנאשם היה מודע לחלוטין למעשיו;

ב. בנפרד ממעשה הזעקת המשטרה בטענה כוזבת של חטיפה, המועד בו נתפס הנאשם מחוץ לביתו ובניגוד להוראות השחרור, היה במרווח שעה אחת מן המותר לו, ובהחלט ניתן לומר כי מדובר בנסיבות מינוריות, כשלא נמצא בריחוק ממקום מעצר הבית, ולא הייתה כל התנגדות לעיכוב או חוסר שיתוף פעולה אחר;

ג. לא ברור לי על סמך חומר החקירה הקיים, כיצד ניתן לבסס עבירה של הפרעה לשוטר או הכשלת שוטר במילוי תפקידו, וכיצד בנסיבות העניין ניתן לבסס מעבר לספק סביר, יסוד נפשה של **כוונה מיוחדת** להפריע לשוטר בעת מילוי תפקידו (ר' סעיף 275), בהינתן רקעו הנפשי של הנאשם. בכתב האישום עצמו לא פורטו אותן עובדות שעשויות לבסס עבירה זו;

ד. בוודאי שלא ברור כיצד ייחוס עבירה זו של הפרעה לשוטר, מתיישב עם הוראות ההנחיה, כאשר סעיף 5 להנחיה דורש התייחסות גם לאפשרות של מקרה שהוא בגדר "זוטי דברים", שאינו מצדיק לכשעצמו העמדה לדין, וכאשר סעיף 7 מדבר על **"נסיבות מיוחדות וחריגות, כגון הפרה המהווה 'זוטי דברים', או כשיש נסיבות אישיות יוצאות דופן שבגינן בוצעה ההפרה... כך לדוגמה, במקרה של הימצאות בסמיכות רבה למקום בו היה אמור להימצא (כדוגמת חצר ביתו), לזמן קצר ובנסיבות שאין בהן כדי לפגוע בתכלית תנאי הערובה שהוטלו עליו..."**. סעיף 12 קובע, כי ככל שנשקלת העמדה לדין בעבירה של הפרת הוראה חוקית יש לשקול זאת בחיוב במקרים בהם גרמה ההפרה הביאה לפגיעה בנפש, כאשר

היא גררה הקצאת משאבים ציבוריים ואכיפתיים ניכרים, או כאשר לוותה בביצוע עבירה נוספת. למקרא ההנחיה, אני סבור כי המאשימה פעלה בניגוד מוחלט להנחיה ולרוחה, ולא שקלה כראוי את נסיבותיו הייחודיות של המקרה ושל הנאשם, כפי שעמדתי עליהן לעיל. המאשימה טענה בסעיף 5 לתגובתה, כי הנאשם גרם נזק "שלא ניתן לאמוד" ובאותה נשימה הודתה כי הנאשם "אמנם אותר מספר דקות לאחר מכן" לאחר הזנקת שתי ניידות וניסיונות איתור הטלפון של הנאשם. אין באמור בדברים אלה, כדי להפריך את המסקנה, שמדובר בזוטי דברים, וכי לא מתקיים עניין לציבור בבירורו, בוודאי כאשר הבירור כרוך במימון תובע, סניגור ציבורי, שופט, וכן במימון חו"ד פסיכיאטרית פוטנציאלית בסבירות גבוהה, מבלי להזכיר את משך הזמן הדרוש לכל אלה, והמחסור במשאבים אלה כולם, שהוא בגדר ידיעה שיפוטית.

10. נדמה, כי הנימוקים שפירטתי לעיל, יכולים לבסס באופן מספיק גם טענה של הגנה מן הצדק, נוכח הפגמים בשיקול הדעת שהפעילה המאשימה במקרה זה, עליהם עמדתי לעיל. עם זאת, סברתי כי קבלת טענת ההגנה של זוטי דברים, היא הדרך הנכונה יותר ללכת בה, על סמך עקרון הפרשנות המקלה ביותר עם הנאשם, שתביא גם לתוצאה הצודקת יותר בעניינו (ר' סעיף 34כ"א לחוק העונשין), והיא זיכוי.

11. נוכח כל האמור, אני מקבל את טענת זוטי הדברים שהעלה הסניגור, ומזכה את הנאשם מן המיוחס לו. לפיכך, הדיון הקבוע לפניי מבוטל.

זכות ערעור כחוק.

יש להחזיר התיק למאשימה ולשלוח לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.